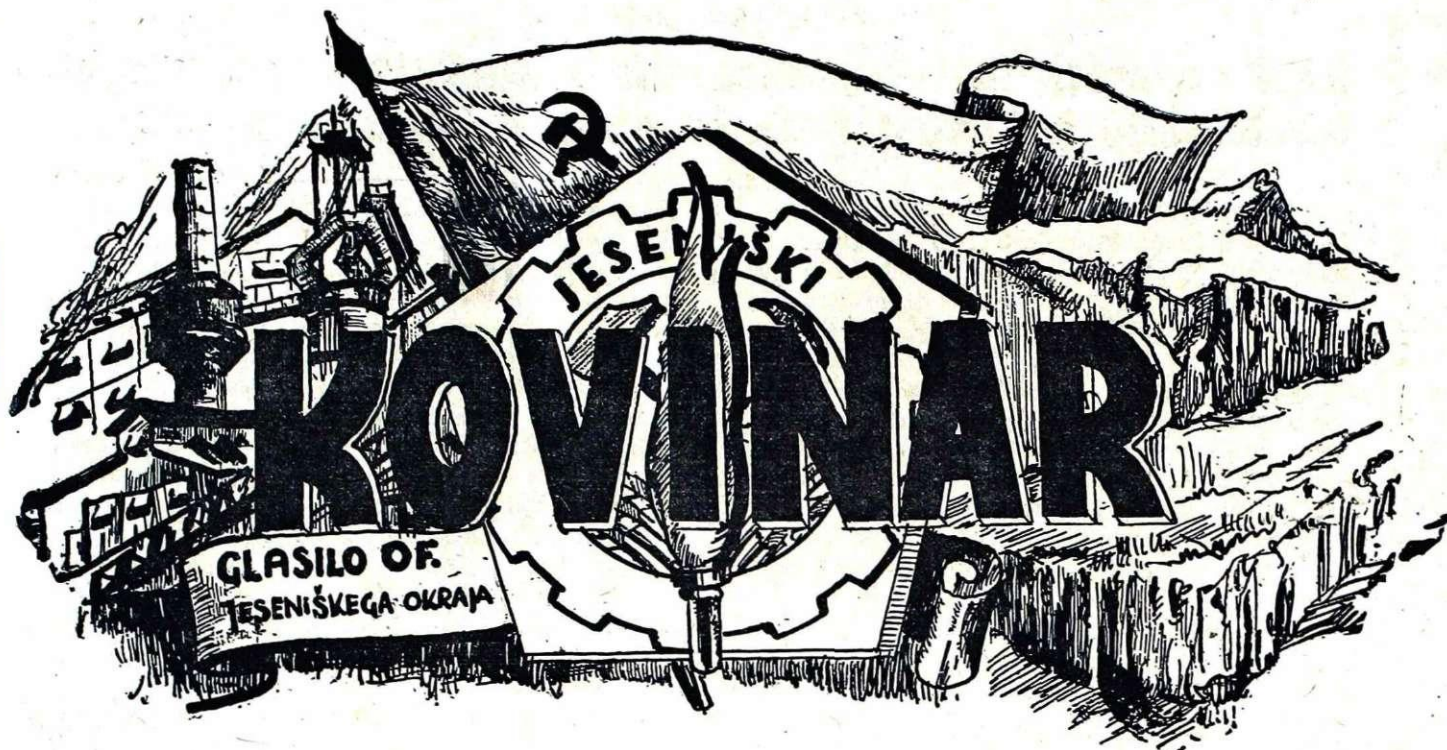

Po Oktobru ni bil svet nič več nekaj enotnega, kapitalizem ni bil več edini družbeni red, ki je dajal svoj pečat vsemu dogajanju na zemeljski obli. Poleg njega in proti njemu je rasel nov družbeni red, red socializma. Obstoj dveh svetov, to je sveta kapitalizma in sveta socializma, in boj med tema dvema sistemoma — to je glavno znamenje splošne krize kapitalizma.

(Iz referata Edvarda Kardelja na V. kongresu KPJ)

Leto I.

Jesenice dne 13. novembra 1948

Štev. 33

ŽIVEL II. KONGRES KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE!

Delovno ljudstvo se je poslovilo od delegatov

Jesenice, 10. XI. 1948.

Danes ob dveh popoldne so odšli z Jesenic v Ljubljano delegati, ki bodo zastopali jeseniški okraj na II. kongresu KPS. Na postaji so se zbrali člani partijskih organizacij z Jesenic, množične organizacije z zastavami, prišla je tudi kovinarska sindikalna godba.

Pred odhodom vlaka je spregovoril član tovarniškega komiteja, ki je pozdravil delegate in jih prosil, da ponesejo pristrčne pozdrave delovnega kolektiva železarne II. kongresu KPS. Delavci bodo vse žrtvovali, da bo Titov petletni plan predčasno izpolnjen. V istem smislu je govoril tudi sekretar mestnega komiteja KP. Skozi okno vagona odhajajočega vlaka se je zbranimu ljudstvu zahvalil tov. Kopriva, ki je v imenu delegacije obljubil, da bo veren tolmač teženj in zahtev delovnega ljudstva jeseniškega okraja.

Svečana proslava 31-letnice Oktobrske revolucije na Jesenicah

Na predvečer 31-letnice oktobrske socialistične revolucije, dne 6. novembra, je bila v Titovem domu na Jesenicah svečana proslava, ki je bila dobro obiskana, zlasti je bilo opaziti mnogo mladine.

Oder je bil zelo lepo okrašen z delavskimi in državnimi zastavami, na rdečem podstavku je bila velika oljnata slika, ki prikazuje Lenina in Stalina v pogovoru. Proslavo je otvorila sindikalna godba s sovjetsko himno, ki jo je dvorana poslušala stoje. Nato je sledil daljši referat s presledki, med katerimi so izmenoma nastopili pevci, godba in recitatorji. Referent je govoril o pomenu Velikega oktobra za ves svet ter s tem v zvezi omenil tudi našo ljudsko revolucijo, v kateri je ljudstvo prevzeło oblast v svoje roke in s Komunistično Partijo na čelu pristopilo k izgradnji socializma. Za zaključek je godba odigrala „Internacionalo“.

Za pomoč stavkujočim delavcem v Franciji

Že nad 5 tednov traja velika stavka francoskih rudarjev. Za prvo pomoč 300.000 stavkujočim delavcem so zbrali tudi uslužbenci Okrajnega ljudskega odbora 6.320 din. Tov. Kolar Matevž je sam dal 500 din, tov. Vergles Karlo in Kopriva Ivan pa po 300 din.

Nadalje so zbrali uslužbenci MLO 850 din, sindikalna podružnica železniške postaje na Jesenicah 2550 din in 8 članov podružnice prosvetnih delavcev 800 din.

Podprimo materialno in moralno stavkujoče delavce v Franciji, ki se odločno bore za svoj življenjski obstoj. Z našo pomočjo pomagamo istočasno tudi rušiti razrahljano imperialistično trdnjavo, iz katere se plazijo vampirji in se skušajo zagrizti v delavsko kri in jo izsesati.

ŽELEZARNA JESENICE

Komunisti bodo na čelu delovnih kolektivov počastili II. kongres KPS s socialističnim tekmovanjem

Na aktivu komunistov, zaposlenih v jeseniški železarni in javorniški valjarni, so 2. novembra t. l. med drugim razpravljali tudi o II. kongresu KPS. Ko so ugotovili vrsto napak in slabosti partijskih organizacij v tovarni, so sprejeli nove obveznosti in sklepe, ki jih bodo izvedli v počastitev II. kongresa KPS:

Tako bodo med drugim v času trajanja kongresa presegli dnevni proizvodni plan za 10%. Izvedli bodo masovni obšip ozkotirnega železniškega omrežja v tovarni na Jesenicah. Člani in kandidati Partije bodo prevzeli individualne obveze. V mesecu novembru bodo znižali neopravičene izostanke za 400.

Izvedli bodo medobratno tekmovanje za zvišanje proizvodnega plana, za znižanje polne lastne cene, za zboljšanje delovne discipline, za pridobivanje naročnikov „Ljudske pravice“, za formiranje delovnih brigad, kjer jih še ni ter za znižanje odpadkov in zboljšanje kakovosti izdelkov.

Z boljšim organizacijskim delom, rednim dostavljanjem starega železa ter toplega popravila v martinarni, bodo letošnji plan, ki je predviden, da bo dosežen 25. decembra, izpolnili do 18. decembra 1948.

Plan valjane proge bodo dosegli do 29. novembra 1948.

V borbi za znižanje polne lastne cene so v zadnjih 6 mesecih prihranili 3.000 ton koksa. Nastavljeno borbo bodo nadaljevali.

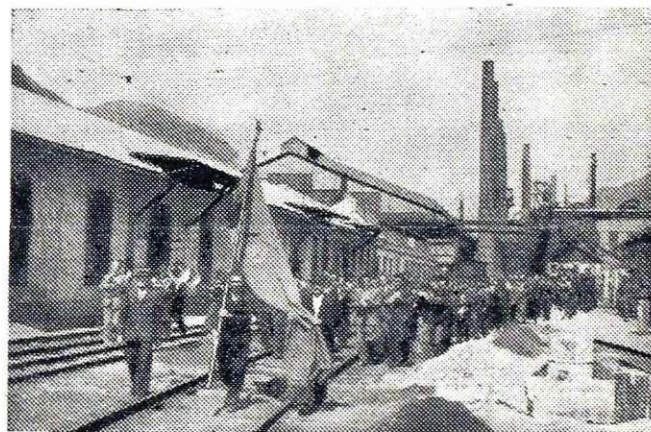
V martinarni so v zadnjih 6 mesecih prihranili 146.000 kg sintermagnezita in se bodo v tej smeri še nadalje borili.

Za dvig življenjskih pogojev delavstva bodo formirane brigade prostovoljcev za gradnjo delavskih stanovanj. Za zboljšanje preskrbe in prehrane bo uvedena družbena kontrola, iz vrst partijcev pa bodo rekrutirali dobre nabavljaje.

OBVEZNOSTI PROMETNEGA ODDELKA NA ČAST II. KONGRESA KPS

V soboto, 6. novembra 1948 se je zbral v prostorih vozovne delavnice na množičnem sestanku delovni kolektiv prometnega oddelka, ki je v počastitev II. kongresa KPS soglasno sprejel sledeče obveznosti:

1. Vsak član kolektiva bo napravil najmanj 6 brezplačnih delovnih ur na najbolj nujnih mestih v prometnem oddelku.
2. Zboljšali bodo delovno disciplino najmanj za 10%.
3. Znižali bodo proizvodne stroške za 2% proti povprečju.
4. Izdali bodo čim več predlogov za zboljšanje dela, najmanj pa 4.

Prometni oddelek odhaja s proslave

5. Organizirali bodo mladino in uredili mladinski sten-čas. To nalogo je prevzel tov. Cvetek.

6. Nadaljevali bodo z dosedanjim tekmovanjem, katerega bodo še pospešili med posameznimi brigadami.

7. Istočasno napoveduje posada prostornega žerjava tekmovanje vsem žerjavom v železarni v sledečem:

- a) v delovni disciplini;
- b) kateri žerjav bo imel najmanj okvar;
- c) pod katerimi žerjavi bodo vozovi najprej razloženi in dani v promet;
- d) pod katerimi žerjavi bo procentualno najmanj poškodovanih državnih voz.

Obveznosti delovnega kolektiva tovarne „Plamen“ v Kropi

Delovni kolektiv tovarne „Plamen“ v Kropi je v počastitev II. kongresa KPS sklenil podvojiti svoje napore in tako z delom odgovoriti vsem o-mahljivcem doma ter vsem klevetnikom izven naših meja.

Da se delovni kolektiv obdolži in opraviči z upanje v Komunistično partijo, je v oktobru izkazal sledeče uspehe: Osnovni mesečni proizvodni plan je bil presežen za 25%. V nedeljo, 24. oktobra je delalo 82% članov kolektiva, prav tako so v nedeljo 31. oktobra delali in presegli dnevni proizvodni plan za 41%. Do 25. decembra 1948 odnosno do izpolnitve letnega proizvodnega plana bodo na vseh produktivnih mestih podaljšali delovni čas za 1 uro. Topli oddelek se je razen tega še obvezal, da bo od 1. novembra do otvoritve kongresa dnevno presegel svoj plan za 30% in tako presegel že dano obveznost za 5%. Novoustanovljeni mladinski brigadi presegata prevzeto obveznost za 16%.

Velika zmaga Osvobodilne fronte pri nedeljskih volitvah na Jesenicah

V nedeljo so na Jesenicah volili novi mestni ljudski odbor. Prebivalci so bili priča, da še nobene volitve na Jesenicah niso potekle v taki tišini in tako mirno kot nedeljske. Nobene posebne propagande, brez hrupa in brez agitacijskih zborovanj. Samo obvestila z objavo kandidatov in nič drugega.

Prav to pa je dalo poguma nekaterim, češ, zdaj je čas. Splayali so na vrh, pokazali svoj pravi obraz in na volišču obšli skrinjico OF in vrgli v črno. Jasnó je, da so s tem dejanjem kršili zakon o tajnih volitvah in se njihovi glasovi ne štejejo. Takih slučajev je bilo na Jesenicah pet ali šest.

Ogromna večina volivcev pa je izvršila svojo državljansko dolžnost, kakor je bilo treba. Številke o izidu volitev o tem dovolj zgovorno govore. Precej velik odstotek neupravičeno odsotnih je možno razlagati le tako, da mestni odbor OF ni izpolnil svoje dolžnosti. Na dan volitev in še po volitvah so zlasti starejši ljudje govorili, da niso bili poučeni o času in kraju volitev, da zamerijo, da so na tak način izpadli.

Vseh volilnih upravičencev na področju MLO Jesenice je 8.711. Volitev se je udeležilo 7.075 ljudi ali 81.22%.

Od skupnega števila volilnih upravičencev je bilo upravičeno odsotnih 994, neupravičeno odsotnih 642, kandidati OF je volilo 6871, skrinjico brez liste 204.

Od števila volilcev je tedaj glasovalo za OF 97.12%, za skrinjico brez liste pa 2.88%.

Žene jeseniškega okraja so do 8. novembra poslane OZN 61 resolucij, v katerih zahtevajo zagotovitev svetovnega miru. Resolucije je podpisalo 8261 žena.

Žene v Podkorenu za španske rodoljube

Žene v Podkorenu, zbrane na predvolivnem sestanku, so poslale organizaciji združenih narodov sledečo resolucijo:

V obmejni vasi Podkorenu žene odločno zahtevamo, da OZN takoj prekine diplomatske odnose s Francovo Španijo. Smo z vsem srcem na strani španskih rodoljubov, katere tlačí jarem Francovega režima. Žene v svobodni Jugoslaviji želimo mir in svobodo vsem narodom sveta. Nočemo več doživeti krvavih pokoljev, nočemo več vojne! Zato proč z atomskim orožjem, proč s Francovim režimom, ki je zatočišče mednarodnega fašizma.

Vaša dolžnost je, da upoštevate naše žrtve in naše želje po miru, pravici in enakopravnosti! Naše geslo je: Smrt fašizmu — svobodo narodu.

Žene-antifašistke iz Podkorena.

Volitve v krajevne odbore AFŽ se nadaljujejo

Med prvimi v območju Žirovnice so volile žene na Breznici in to 100%. Za predsednico so izvolile dosedanjó tov. Beravs Gizelo, delavko in dvakratno udarnico v tovarni Verig v Lescah. Na Selu pri Žirovnici se volitev nista hoteli udeležiti večna kriticerka Vajthauserjeva in bivša trgovka Godlar Zofija, ki je izjavila, da naj preje dajo njenemu fantu čevlje. Kdor pa pozna razmere, ve, da se niti ena niti druga ne more pritoževati.

V Podnartu se volitev ni udeležilo 5 žena, brez katerih pa se bo organizacija AFŽ le še bolj utrdila. Odbora Oviše in Rovte sta se združila in bo pri volitvah tekmovanje s Podnartom.

V Lipnici pri Lancovem se je volitev udeležilo 66 žena, med njimi so bile štiri že 76 let stare. Prisostvoval je tudi predsednik OF in krajevnega ljudskega odbora. Predsednica je tov. Lukan Marja.

NOVI ODBORI AFŽ SO PRIČELI Z DELOM

Nekateri novoizvoljeni odbori AFŽ so že zelo živahni. Tako so na primer žene iz Stare Fužine na množičnem sestanku dne 31. oktobra sklenile, da se bodo udeležile dela na gradilišču združnega doma. Takoj v torek, 2. novembra je res prav pridno in z največjim veseljem delalo 40 žena. Pa tudi druge dni se žene iz Stare Fužine udeležujejo prostovoljnih del, saj vedo, da bo združni dom njihov. Tekmujejo z ženami v Srednji vasi, kar ni kar tako. Tekmec je precej močan.

ZELEZARNA JESENICE

Naši novatorji in racionalizatorji pospešujejo proizvodnjo, izboljšujejo kakovost dela in obratne varnostne uprave

Meseca oktobra se je sestala na direkciji železarne komisija za ocenjevanje predlogov za izboljšanje dela. Predloženih je bilo okoli 30 predlogov, od katerih je bilo dvajset nagrajenih, nekateri se še proučujejo, drugi pa so trenutno neizvedljivi, ker zahtevajo prevelike investicije, ali pa se nananašajo le na izvrševanje službenih dolžnosti.

Največ predlogov so predložili sodelavci iz obratov plavž in promet. To je uspeh dobro organizirane akcije v obratih, predvsem obratnih sindikalnih pododborov. Oba obrata sta s temi predlogi pridobila tudi precej točk, s katerimi sta se v medobratnem tekmovanju povzpela proti vrhu tekmovalne tabele. Najvišje nagrade so dobili sledeči tovariši-predlagatelji:

1. Ing. Pejašinovič Dragutin je pričel izdelovati amonijev molibdat, kar pomeni nov korak k popolni osamosvojitvi glede dragocenih in redkih snovi. Postopek je enostaven in se poslužuje domačih surovin in drugih doma izdelanih kemikalij, ki so potrebne za predelavo molibdenove soli. Z njim bi se mogla okoristiti vsaka kemična tvornica, s čemer bi bili preskrbljeni tudi vsi znanstveni, kemični in industrijski laboratoriji. Pomembnost postopka je tem večja, ker se je zaradi pomanjkanja amonijevega molibdata morala pri preiskavah materiala surovin in izdelkov opustiti analistična operacija določevanja fosforja.

2. Pogacnik Vladimir, delovodja v lokomotivski delavnici in Hojak Nande, strugar, sta pri obnavljanju parnih lokomotiv skonstruirala po lastni zamisli nove setvene in nadomestne dele in zmesi. Lokomotiva štev. III je bila zaradi stare konstrukcije in ker je bila že popolnoma izrabljena, že določena za staro železo. Danes pa je po zaslugi Pogacnika in Hojaka ena izmed najboljših lokomotiv v železarni. Pri tem delu sta krepko pomagala tudi ključavničarja Škofic Ivan in Mazi Ivan.

3. Anton Medja, vodja plinske montažne skupine na plavžu, je po zamisli Jožeta Zupana nadomestil stare zapore prahu in plina z novimi, ki se tako tesno zapirajo, da ne more uhajati plin in prah, ki ga je prej raznašalo po vsem delovnem okolju, kar je ogražalo varnost in zdravje delavcev.

4. Kodrič Anton, vodja turbine v žični valjarni je po natančnem pregledu in v sporazumu s tov. Rozmanom iz mehanične delavnice spravlil vodilno in gonilno kolo in vse sestavne dele po turbinskem jašku v dno turbine v dveh in pol urah in s tem skrajšal čas za zamenjavo koles za 22 ur. Tako je omogočil, da je obrat žična valjarna, ki je zelo važen za izpolnjevanje plana, začel obratovati en teden prej, kot je bilo predvideno.

5. Rauhekar Avgust, delovodja v oddelku varilne žice in Komljanec Anton, delovodja v cevarni sta ugibala, kako omogočiti hitrejšo in lažje zapiranje zabojev za odpremo elektrod in žičnikov. V nekaj dneh je Komljanec izdelal ročni aparat za natezanje železnih trakov okoli zaboja. S tem aparatom se v nekaj sekundah nategne železni trak okoli zaboja tako močno, da odpade vsako zabijanje žičnikov. Na leto bodo vsled tega prihranili okoli

6000 kg žičnikov, porabili bodo manj delovnega časa in tudi zaboji se bodo manj kvarili.

6. Svetlin Albin, delovodja v žarilnici, je stavil predlog, da se je med plinske peči „Ignis in Kid“, ki jih je več v obratu, zgradila vmesna dovodna cev in s tem omogočil, da eno vetrilo daje istočasno plin obem plinskim pečem. Svetlin je s to svojo izboljšavo omogočil cenejšo in nemoteno obratovanje plinskih peči.

7. Zen Ivan, delovodja v Hrenovici, ki je nadziral težko in zamudno delo razkladanje koksa z lopatami in samokolnicami, je z uporabo obstoječih valjčnih in polžastih pogonov sestavil dva po 30 metrov dolga transportna trakova, kakršne smo včasih dobivali iz inozemstva. S temi trakovi je zelo olajšal in pospešil razkladanje koksa, pridobil je delovno silo za druga dela in pospešil obtok železniških vagonov.

8. Kapus Ivan, šestdesetletni kovač na plavžu, je uvedel nov način izdelave zajemalk in drogov za preizkušanje tekočega železa in dreganje žarečega ogródja na plavžarskih gredeh. Njegove zajemalke in drogoví imajo mnogo daljšo dobo kakor prejšnje.

Razen zgoraj navedenih so bili nagrajeni tudi predlagatelji: Ažman Konrad, nameščenec v žični valjarni, Kogoj Jože, kovač v kamnolomu, Mirtič Edvard, inštalater na plavžu, Oblak Stane, ključavničar v Hrenovici, Požnen Riko, obratovodja na prometu, Stana Roman, asistent v opekarni in Zupančič Anton, obratni ključavničar na plavžu.

Sušnik M.

S TAKIMI DEJANJI NE BOMO VZGOJILI NOVIH KADROV

Pred kratkim so se iz Čehoslovaške vrnili naši vajenci, kjer so se strokovno usposabljali. Po vrnitvi jih je nekaj ostalo tudi na Jesenicah, da se dokončno izučijo in položijo izpite.

Pred kratkim so vajenci iz železarne polagali izpite. Dva tovariša, ki sta prišla iz Čehoslovaške, sta bila med časom na dopustu. Ko sta se vrnila, sta se takoj prijavila k izpitu pri referentu za strokovne tečaje tov. Mendiževcu. Ta pa ju je grdo nahrulil in nagnal iz pisarne. Težkih src in razočarana nad takim nastopom, kakršnega nista pričakovala, sta zapustila prostore in odšla. Tov. Mendiževcu najbrže ni dovolj, da so naši učenci v gospodarstvu zaradi svojega patriotskega zadržanja morali zapustiti bratsko Čehoslovaško, zato je povzročil, da se bosta navedena učenca morala učiti še eno leto.

Tov. Mendiževac pa tudi v drugih pogledih izrablja svoj položaj. Za opravke na Jesenicah izven železarne si naroča direktorski avto, včasih si po službi dovoli tudi vožnjo na dom. Svojo „resnost“ pokazuje tudi pri telefonu. Tako je pred kratkim telefoniral tov. Markunovi v sosedno sobo in se predstavil kot tuja oseba iz Ljubljane. Tovarišu referentu priporočamo, da se odvadi takih nastopov, ker s tem ne kviri ugleda le sebi, ampak vsemu upravnemu aparatu.

V nedeljo je bilo na gradiliščih združnih domov okrog 250 prostovoljcev

NAJVEČ PROSTOVOLJCEV JE BILO V ZASIPU, kjer je bilo delo dobro organizirano in tudi orodja je bilo dovolj. Zelo slaba pa je bila udeležba domačinov. Bilo jih je samo 14, s pionirji vred. Prišlo pa je 47 gimnazijcev z Jesenic, ki so bili nadvse pridni in delavni. Pri prostovoljnem delu, ki je trajalo nad tri ure, se je posebno izkazal tov. Ulčar Jože, sledili pa so mu Jemc Ljubo, Dolžan Janez, Mežan Ana, Novak Miljuška in drugi.

Od domačinov so se najboljše izkazale mladinke Pavlič Rezka, Špoljar Ančka, Žvan Angela in Slivnik Francka. Žvan Ivan, ki je bil prvi na gradbišču, ima do sedaj opravljenih največ prostovoljnih delovnih ur.

BRIGADA OKRAJNIH USLUŽBENCEV,

25 po številu, je v nedeljo pomagala graditi združni dom na Dovjem. Tudi je bila zelo slaba udeležba domačinov, saj jih je bilo samo 16 na gradilišču.

V Kranjski gori so prevažali in skladali opeko. Sodelovalo je 15 prostovoljcev.

Na Boh. Belí je bilo tudi nekaj prostovoljcev na

gradbišču, ki pa niso delali najnujnejšega, ampak si predvsem prizadevajo zgraditi klet, da bi mogli odpreti krajevno gostilno.

PRISTOPIMO RESNEJE H GRADNJI STANOVANJ

Kljub temu, da je na Jesenicah nadvse resna stanovanjska stiska, akcija za gradnjo novih stanovanj ne poteka zadovoljivo. Prav tisti ljudje, ki so najbolj zainteresirani pri tem vprašanju in ki tudi najbolj sitnarijo za dodelitev boljsega in večjega stanovanja, ne pokažejo najmanjše volje do dela, razen nekaj častnih izjem.

Na gradilišču na Javorniku je bilo dozda opravljenih 247 ur prostovoljnega dela. Od teh je 19 delavcev iz mehanične delavnice opravilo 64 ur in 23 delavcev iz kamnoloma 75 prostovoljnih delovnih ur.

Med posamezniki je najboljši tov. Lazar Jožef (Javornik I), ki je največkrat na gradilišču in je že opravil 42 ur prostovoljnega dela. Nato sledi tov. Balant Jožef, ki je delal 23 ur in Petelin Anton 13 ur.

Pohitimo s plačevanjem obrokov ljudskega posojila

Nekateri odbori Osvobodilne fronte ne vodijo zadostne kontrole o plačevanju obrokov ljudskega posojila. Obveznosti, ki so jih sprejele organizacije OF, morajo biti izvedene, izvedena bo tudi obveznost glede ljudskega posojila. Frontni odbori (sekretariati) naj takoj pristopijo k opozarjanju zamudnikov ljudskega posojila.

Aktivisti morajo zamudnikom predložiti, da se z neizpolnjevanjem obveznosti izpostavljajo nevarnosti, da bodo do sedaj vplačane obroke zapadli. To pa se ne sme zgoditi in se ne bo zgodilo, če se bodo odbori OF zavedali svoje odgovornosti in posledic, ki bi nastale zaradi nepravočasnega plačila posojila. Frontni odbori se morajo zavedati te nadvse važne politične in gospodarske akcije, saj za njeno izpolnitev ni nobenih objektivnih težav.

V jeseniškem okraju so se frontne organizacije zavezale, da bodo vplačale 4.716.600 dinarjev ljudskega posojila, do 1. novembra 1948 je bilo vplačanega 3.787.680 dinarjev, torej smo v zaostanku 928.920 dinarjev.

Pripominjamo, da so nekateri odbori izpolnili svojo dolžnost, imamo pa tudi take, ki so dosegli kmaj 50% prevzetih obveznosti.

TAKIH SEKRETARJEV OF NE MARAMO

V Krnici je Iva Pogačarjeva sekretarka OF, kar zavednim članom ni po volji. Napram organizaciji AFŽ je bila vedno nasprotna. Žene še niso pozabile njene sabotaže ob priliki proslave 8. marca. Ko so na predvolilnem sestanku v odboru AFŽ predlagali kandidatke, je demonstrativno odšla, prav tako je odšla z volilne konference in jih potegnila za seboj še nekaj. Pri volitvah je zaradi tega izostalo 10 žen.

Pogačarjeva je bila zaradi svojega ponašanja svoječasno že izključena iz Partije. Tudi zdaj dokazuje, da ni antifašistka in kot taka ne more biti član Fronte, še manj pa funkcionar.

ŽUPNIKU V ZABREZNICI JE BIL ODVZET DEKRET ZA POUČEVANJE VEROUKA

Upravitelji šol so po zakonu odgovorni za svoje delo, prav tako so odgovorni tudi za delo svojih podrejenih. Zato je njihova dolžnost, da se za delo podrejenih zanimajo, zlasti se morajo zanimati, kako podrejeni opravljajo službeno dolžnost, oziroma ali vršijo pouk v skladu s tozadevnimi zakoni in učnimi načrti. Upravitelji šol imajo tedaj pravico prisostvovati učnim uram v šoli.

Župnik v Zatreznici pa se je uprl, da bi bil razrednik navzoč pri verouku. Zakaj? Tega župnik gotovo ne bi storil, če bi imel čisto vest, da otroke pravilno poučuje. Zato ni hotel, da bi njegovo poučevanje poslušal šolski razrednik. To dokazuje, da ne izvršuje svoje dolžnosti kot veroučitelj in kot mu jih nalaga naša ustava, ampak pripoveduje otrokom gotovo kaj drugega, po vsej verjetnosti to, kar mu nalaga politični in reakcionarni Vatikan: netenje sovraštva do ljudske oblasti in razpihanje nacionalne mržnje.

Jasno je, da pri takem stanju stvari ljudska oblast ne more držati rok križem. Starši otrok, ki vzgajamo svoje otroke v pravi domovinski ljubezni, odobravamo, da je bila župniku odvzeta pravica do poučevanja.

Kultura in prosveta

V POČASTITEV II. KONGRESA KPS

bo mladinsko gledališče na Jesenicah vprizorilo v soboto, 13. novembra ob 19. uri in v nedeljo, 14. novembra ob 15. uri Levstik-Kreftovo dramo

TUGOMER

Režija: Valič Aleksander. Inscenator: Tiš Srečko. Inscenacijo je izvršila jeseniška gledališka slikarna pod vodstvom tov. Mikelj Franca in Dakskobler Jankota. — Dejanje se vrši v slovenskem mestu Braniboru, pred mestom in v Geronovem ostrogu, za boj polabskih Slovencev s frankovskimi Nemci l. 940.

VELIK USPEH JESENIŠKE MLADINE NA FESTIVALU V BEOGRADU

Jeseniški mladinci in mladinke so se z vso resnostjo pripravljali na festival Ljudske mladine Jugoslavije v Beogradu. Sklenili so, da bodo šli na festival z Levstik-Kreftovo dramo „Tugomer“. Kljub temu, da zaradi treh izmen v železnici niso

Kmetijstvo in zadružništvo

OB RAZSTAVAH PLEMENSKE ŽIVINE

Uvajajmo molzno kontrolo v vseh živinorejskih krajih

Ze lansko leto je bilo premovanje plemenske goveje živine na Bledu. Takratna živinorejska zadruha za blejski kot je prva pokazala, kakšna živina je v tem okolišu. Ker se je tam izvajala tudi žemolzna kontrola, se je ugotovilo, da tudi naša gorenjska „čika“ nudi lahko dosti več, če ji posvetimo primerno nego in oskrbo. Pokazalo se je, da je dala primerno oskrbovana krava tudi čez 3.000 litrov mleka na leto. Res je sicer, da se ne da vse krave spraviti do tako visoke molznosti, pač pa moramo gledati na to, da ne gre nobeno tele, najsi bo bicek ali telička, v zakol od takih dobrih krav. Le na ta način bomo izboljšali našo živinorejo.

Razstava plemenske živine v Boh. Bistrici 23. X. 1948

Letos smo imeli dvoje takih premovanj in sicer eno v spodnje-savski dolini v Ovišah, drugo pa v Bohinju, kjer imajo največ plemenske živine. Drugo leto bo premovanje v gornje-savski dolini in v okoličici Lesc. Na ta način bo pregledan ves okraj in bomo lahko ugotovili, v kakšnem stanju je naša živinoreja.

Da pa bo pregled popoln, je treba, da posamezne zadruge uvedejo molzno kontrolo pri vseh rodovniških kravah, ker le na ta način bo mogoče ustvariti jasno sliko stanja in kvalitete naše živinoreje. Zadruge v okolici Oviš so že letos delno pričele izvajati molzno kontrolo. V Bohinju in tudi drugod pa te kontrole še ni. Pohvaliti pa moramo Kmetijsko zadruho v Ratečah, ki edina v okraju vodi molzno kontrolo za vse rodovniške in popisne krave. S tem dokazuje, da ni nobenih posebnih težkoč s to kontrolo. Treba je le dobre volje.

Premovanje v Bohinju in Ovišah je pokazalo, da imamo nekaj zelo lepih živali. Imamo dober material, katerega pa bi se moglo še izboljšati z odbiro res dobrih telet. Iz hlevov naj zginajo vse manjvredne jalove krave in jih nadomestiti z mladimi, z dobrim rodovniškim poreklom. V tem pogledu je grajati nekatere živinorejce v Bohinju, ki so prignali na premovanje zelo malo mlade živine. Na drugi strani pa je bilo opaziti, da se mlada živina prezgodaj odstavlja, vsled česar telice dobivajo

velik vamp, kar nikakor ni dobro. Treba bo pustiti teleta dalj časa sesati, vsaj 10 do 12 tednov.

Naše živinorejske zadruge odnosno živinorejci naj te pripombe upoštevajo, ker le na ta način bomo dvignili našo živinorejo na tisto stopnjo, ki jo predvideva petletni plan. Imamo vse pogoje, da si najboljše govedo vzgojimo sami, da nam ne bo treba iskati plemenjakov v inozemstvu. Več mleka in več mesa — to naj bo naše geslo!

V BOH. SREDNJI VASI IMAJO MLATILNICO BREZ MOTORJA IN MOTOR BREZ MLATILNICE

Krajevni ljudski odbor Srednja vas v Bohinju ima strojno mlatilnico, ki pa je brez motorja. Zaradi tega je mlatilnica nerabna in leži neizkoriščena v Boh. Češnjici. Kmetje bi mnogo prihranili na trudu in času, če bi bila mlatilnica v obratu. In lahko bi bila. Stare Franc iz Češnjice ima namreč primeren motor, ki ga pa ni hotel oziroma ga noče dati na razpolago v splošno korist. Posodil ga je le nekaterim svojim prijateljem, da so omleli žito s strojno mlatilnico. Če Stare Franc ne bi bil tak sebičnež, bi motor, ki mu leži doma brez haska, odstopil krajevemu ljudskemu odboru ali Kmetijski zadruhi, da bi ga priklopili mlatilnici. Priporočamo meročajnim faktorjem, da se zanimajo za to stvar.

VEČ RAZUMEVANJA

ZA ZBOLJŠANJE PLANINSKIH PAŠNIKOV

V Boh. Češnjici še do danes niso izvolili odbor agrarne skupnosti. Sestanek je bil sicer sklican že dvakrat, vendar upravičenci niso prišli, kljub temu, da jim ljudska oblast nudi vse ugodnosti. Tako imajo na razpolago 1500 kg cementa za popravilo sirarne, potem denar za zboljšanje planinskih pašnikov (168.000 din), ali vaščani se niti toliko ne zmenijo, da bi prišli na sestanek ter izvolili odbor iz oseb, ki bi skrbeli, da bi se ponudene ugodnosti izkoristile. Najbrže se tudi bojijo, da bi morali za lastne koristi napraviti kako udarniško uro. Povsem jasno je, da ti ljudje nasedajo nekdanjim starim odbornikom in bivšim vaškim „rihtarjem“, ki iz škodoželjnosti namerno preprečujejo vsako izboljšanje naše živinoreje.

Ko so prišli zastopniki ministrstva za kmetijstvo LRS, da bi pregledali planine in določili posek lesa za zboljšanje pašnikov, so šli z njimi nekateri kmetje posameznih vasi le kot tolmači. To se pravi, da ljudska oblast bolj skrbi za potrebe in koristi Bohinja, kot vaščani sami. Upamo pa, da se bo to stanje kmalu popravilo, saj skoraj ni mogoče, da bi pošteti Bohinjci še dalje nasedali škodljivcem skupnih koristi.

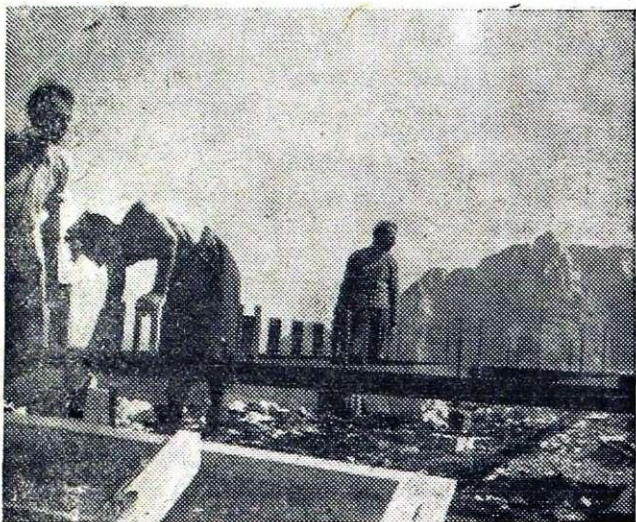
Z besežejem
v borbo
proti
tuberkulozi!

letni mladinci in mladinke, le nekaj je starih nad dvajset let. Ponosen sem na te mlade igralce — tovarniške delavce, kovače, mehanike, strugarje, vajence in mlada dekleta. Odšli so proti postaji in moje srce je odšlo z njimi...

Ne samo starši igralcev, vsi smo bili te dni v mislih in s srcem pri naši mladini v Beogradu. Iz objav v dnevnem časopisju, pa tudi sicer, smo vedeli, da bijejo trd boj s številnimi in odličnimi igralškimi skupinami. Upanja pa nismo zgubili. Zanesli smo se nanje in res — nismo bili razočarani. Ko je bilo objavljeno, da je žirija za dramatsko umetnost prisodila našim mladim igralcem drugo nagrado. (Prvo nagrado je prejelo Akademsko gledališče kulturno-umetniškega društva beograjske univerze „Branko Kršmanovič za uprizoritev Nušičeve „Sumljive osebe“ in mladina dramskega študija Narodnega gledališča v Beogradu za dramo Fadejeva „Mlada garda“), smo jim veselo in prisrčno v mislih stisnili roko. Pozdravljeni, naši mladi umetniki, iz vsega srca!

Pričakujemo, da bodo po vrnitvi iz Beograda ponovno nastopili na deskah v Titovem domu in da bodo s svojim „Tugomerjem“ obiskali še druge kraje.

FIZKULTURA IN ŠPORT

Jeseničani grade četrti bivak
(pod Dolkovo špico na Kriških podih)

PRED OBČNIM ZBOROM PLANINSKEGA DRUŠTVA NA JESENICAH

V sredo, 17. novembra 1948 ob pol 9. uri dopoldne bo na Jesenicah v Fizkulturnem domu redni občni zbor planinskega društva. Udeležba je za člane obvezna, za prijatelje planinstva pa zaželenja.

Na tem občnem zboru morajo jeseniški planinci ustvariti pozitivne pogoje za razvoj planinstva. Sicer so jeseniški gorniki v letih svobode napravili velik korak naprej. Nenehno so se trudili delovni odborniki in člani, da bi napravili kovinarju biva- nje v planinah prijetno in polno razvedrila. Posamezni odborniki in člani so med seboj plemenito tekmovali, kako bodo dosegli večje in boljše uspehe za korist ljudskega planinstva. Po najboljših močeh je bilo storjenega posebno v zadnjem letu veliko. Vsekakor pa je potrebno, da se na občnem zboru oglase tudi vsi tisti, ki so opazili v delu jeseniških gornikov napake in slabosti. Pričakujemo od tovarišev, da dajo zboljševalne predloge, s katerimi bi dvignili planinstvo na novo višino, ki jo lahko dosežejo delovni ljudje. Posebno pričakujemo od ziva mladine.

Prepričani smo, da se bodo Jeseničani v polni meri zavedali svojih dolžnosti do planinstva in alpinizma in se polnoštevilno udeležili občnega zbora. Občni zbor mora pokazati jasno sliko dosežanj dela, naporov, uspehov in neuspehov, postaviti mora trdne temelje in smernice bodočega dela. Zavedati se moramo, da imajo tudi planinci svoj petletni plan. Načrti, ki stoje pred nami, so velika obveza. Ob sodelovanju in pomoči vseh nas in ljudske oblasti pa bomo tudi svoj planinski plan dosegli in preseгли, saj ga Jeseničani dosedaj uspešno izvajajo in dosegaajo.

JESENIŠKO ŠAHOVSKO DRUŠTVO JE PRIČELO Z VAJAMI

Redne šahovske igre so v spodnjih prostorih tovarniške kazine. Ker je šahovsko življenje na Jesenicah v poletnih mesecih zaradi neprimernih prostorov skoraj povsem zaspalo, vabimo mlade in stare šahiste k sodelovanju. Upamo, da bodo šahisti z novimi prostori zelo zadovoljni.

Pričetek rednih šahovskih iger je bil 8. novembra in bodo odslej naprej vsak petek od 7. do 11. ure zvečer in vsako nedeljo od 8. do 12. ure.

V kratkem bodo šahisti organizirali turnir posameznikov iz železarne po obratih. Vsak obrat lahko prijavi enega ali dva člana, večji obrati pa tudi več. Prvi zmagovalec turnirja bo prejel predhodni pokal, drugi nov šah, tretji lepo knjigo. Fizi- kulturni in prosvetni referenti v pododborih naj takoj prično z agitacijo za čim večjo udeležbo.

ZMAGA GREGORČIČA Z JESENIC NAD UDARNIKOM IZ KRANJA

Prejšnjo soboto so se v povratni ligaški tekmi v namiznem tenisu srečali na Jesenicah igrači Gregorčiča z Jesenic in Udarnika z Kranja. Tudi v tej tekmi so Jeseničani odnesli zmago in sicer v tekmi moštev z rezultatom 5 : 2, v tekmi družin pa z rezultatom 3 : 0. Gostje iz Kranja so kljub dobri tehnični igri morali podležiti in priznati nadmoč rutiranim Jeseničanom zlasti v tekmovalstvu družin.

Moštvo Gregorčiča so zastopali: Ažman, Štrumbl in Jeram, moštvo Udarnika pa Ahačič, Rebol in Modrijan.

V tekmovalstvu družin so igrali: Štrumblova : Bogatajeva (21 : 4, 21 : 15), Korbarjeva : Bedenkova (21:8, 9:19), Štrumbl-Korbar : Bogataj-Bedenkova (21:17, 15:21 in 21:18).

Igrachi Gregorčiča z Jesenic

Množične organizacije morajo nuditi več pomoči gas. društvom

Mnogi funkcionarji naših množičnih organizacij mislijo, da zadostuje, če je v vsakem kraju nekaj dobro izvežbanih gasilcev in da je vseeno, kdo so ti ljudje. Že pri površnem pogledu v naša gasilska društva pa kaj lahko opazimo, da pri nekaterih gasilcih v jeseniškem okraju, posebej na Jesenicah in okolici, še zelo prevladuje duh izdajalskega advokata Šmajda in gestapovca Baslerja, ki sta vodila gasilstvo za časa okupacije.

Zagovorniki Baslerja pravijo, da je on zelo skrbel za gasilstvo in da ga je zlasti na Jesenicah zelo dobro opremil. Ti ljudje pa ne pomislijo, da jih je Basler opremljal z materialom, ki je bil naropan v okupiranih deželah. Prav tako zagovorniki Šmajda pozabljajo, da je on delil križce za zasluge le tistim „gasilcem“, ki so vršili propagando za zločinsko belo gardo, ne pa zavednim slovenskim in res zaslužnim gasilcem. Skrajni čas je, da izgine iz naših gasilskih vrst duh navedenih vojnih zločincev, katerih se bo naše delovno ljudstvo vedno spominjalo le s srdom in gnusom, saj imata oba na vesti nešteto naših zavednih ljudi.

Na drugi strani pa je za zboljšanje gasilstva nujno potrebno, da se vzpostavijo drugi odnosi do gasilskega orodja, ki je obče-ljudska imovina. Gasilsko orodje naj služi samo za gašenje požarov, ne pa za gašenje apna, polivanje in izpiranje cest itd. Isto velja za gasilske avtomobile, ki naj služijo res najnujnejšim slučajem, ne pa prevozom trgovskega blaga, ali raznih skupin od veselice do veselice. Prav tako nekateri mislijo, da ne more biti sestanka brez prevoza z gasilskimi avtomobili.

Za odpravo nakazanih napak morajo zavednim gasilcem priskočiti na pomoč tudi vse množične organizacije.

Dopisi

TEČAJNIKI KNJIŽNIČARSKEGA TEČAJA V SLATINI-RADENCI NAM PIŠEJO:

Dne 1. novembra t.l. se je pričel v Slatini-Radenci tritedenski republiški knjižničarski tečaj. Zbrali smo se iz vseh okrajev naše Slovenije, da se seznanimo z delom, ki ga bomo opravljali kot dobri knjižničarji v vaških in sindikalnih knjižnicah.

Kot vsi ostali, smo tudi tečajniki jeseniškega okraja imeli svojega voditelja tov. Drol Živka, ki nas je spremil do Slatine. Iz Ljubljane smo krenili v nedeljo zjutraj in prišli v Slatino okrog 16. ure popoldne. Na kolodvoru so se nam pridružili še nekateri tečajniki, nakar smo skupno nadaljevali pot do zdravilišča. V krasnem parku se dvigajo zdraviliška poslopja. Vile „Olga“, „Antonija“ in „Terapija“ so zdaj naši domovi. V poletnih mesecih hodijo semkaj naši delovni ljudje, proletarci, udarniki in novatorji, da si naberejo novih moči za nadaljnje ustvarjanje socializma.

Po zaključku letne sezone pa je ministrstvo prosvete LRS otvorilo v zdravilišču tečaj za knjižničarje. Da se politično dvignemo in vsestransko seznanimo s kulturno-prosvetnim delom, nam je ministrstvo dodelilo predavatelje in profesorje, ki so pripravljeni prenesti del svojega znanja na nas-mlade tečajnike. Mi smo nov rod, nova mladina, željna izobrazbe in napredka, odprta nam je pot v lepo prihodnost. Ponesli bomo socialistični duh v naše kraje, mesta in vasi.

V „rdečih kotičkih“ nas že nestrpno čakajo knjige, katere bo v zimskih večerih sleherni človek rad vzel v roke. Mi, mladi tečajniki, bomo skušali našim bralcem prikazati vse lepote in koristi, ki so napisane v naših dobrih in poučnih knjigah, ki morajo biti za socialističnega človeka vir izobrazbe.

Podpisi: Vilfan Danica, Pogačar Ivanka, Dežman Pavla, Zupanc Lojzka, Zeleznikar Majda, Ažman Zefke, Silar Cveta, Šmid Helena, Magdič Zdenka, Vida Sebatova, Jeram Meri.

Program naše Partije je program napredka, kulture in bratstva, je program vseh poštenih ljudi, vsakega našega iskrenega patriota.

Naslov uredništva in uprave: Jesenice, Titov dom (I. nadstropje, soba štev.12). — Izhaja vsako soboto. Odgovorni urednik: Gasar Verko, Jesenice. — Telefon uredništva in uprave: 245. — Štev. ček. rač. 606-90603-0 Tisk Gorenjske tiskarne v Kranju. GT 3919

Glas naših čitateljev

O NEKATERIH NEPRAVILNOSTIH V OBMOČJU KLO ŽIROVNICA

1. Izvoljeni odborniki ljudskega odbora naj izpolnjujejo svoje dolžnosti!

Pred kratkim je bila seja KLO Žirovnica. Kot se je zgodilo že večkrat, tudi na to sejo nista prišla tovariša od „Gradisa“ in iz Brega. Zaradi malomarnega opravljanja svojih dolžnosti je nekdo omenil, da bi predlagali zboru volilcev, da jih razreši dolžnosti ljudskega odbornika. Jaz pa mislim, da bi bilo pametneje, če tovariša Tomana in Skrjanca opozorimo potem „Kovinarja“, da sta svoječasno pred ljudstvom prisegala na zvesto opravljanje dolžnosti. Če pa to ne bo zaleгло, bomo seveda na prvem zboru volilcev primorani izvoliti dva druga.

2. Predvojni župan Bizjak Ivan iz Most hoče živeti na račun drugih žuljev

Navedeni bivši župan še vedno misli, da bodo drugi delali zanj. Ko je bilo udarniško popravilo gozdnih potov, on seveda ni imel časa, ali pa je bil „bolan“. Drugič je spet trdil, da on teh potov prav nič ne rabi, skratka, ni se udeležil prostovoljnega dela v gozdu. Ko pa so bila pota popravljena brez njegove pomoči, je on prvi „otvoril“ pot in pričel voziti les iz gozda na žago Kmetijske zadruga, kjer ga je žagal brez dovoljenja zadruga. Mislimo, da bi morali proti takim izkoriščevalcem vsekakor nekaj ukreniti.

3. Stanovanjska komisija naj priskoči na pomoč

Vsem je znano, da sta tov. Jesenkotova in tov. Vojetova mnogo žrtvovali med narodno osvobodilno vojno. Tudi danes dajeta vse od sebe, ali — ne moreta živeti skupaj v isti hiši. Vedno sta si v laseh, vsled česar je nujno, da ju stanovanjska komisija oddvoji.

Dolžnost stanovanjske komisije je tudi, da se energičneje pozanima glede stanovanjskih prilik v hišah DES, čeprav tam pravijo, da se jih stanovanjska komisija ne tiče. Uslužbenci DES-a stanujejo v privatnih hišah, medtem ko bi se prav lahko naselili v poslopih DES-a, kjer je še dovolj prostora. Klj.

Objave

MESTNI KINO JESENICE

Sovjetski film: Štiri sreča

Predstave:

v torek 16. novembra ob 18. in 20. uri
v sredo 17. novembra ob 18. in 20. uri
v četrtek 18. novembra ob 18. in 20. uri

Sovjetski film: Suvorov

Predstave:

v petek 19. novembra ob 18. in 20. uri
v soboto 20. novembra ob 18. in 20. uri
v nedeljo 21. novembra ob 16., 18. in 20. uri.